

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 14 grudnia 2017 r.

Poz. 8535

ZARZĄDZENIE ZASTĘPCZE NR KN-I.4102.43.2017.8 WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 13 grudnia 2017 r.

w sprawie nadania ulicy **Leona Kruczkowskiego** położonej w mieście **Kalisz** nazwy **gen. Ryszarda Kuklińskiego**

Na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (Dz. U. z 2016 r. poz. 744 i z 2017 r. poz. 1389) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ulicy **Leona Kruczkowskiego** położonej w mieście **Kalisz** nadaje się nazwę **gen. Ryszarda Kuklińskiego**.

§ 2. Zarządzenie zastępcze wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Zbigniew Hoffmann

UZASADNIENIE

Zgodnie z dyspozycją art. 6 ust. 1 ustawy zakazuje propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (zwanej dalej: „ustawą”) obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, upamiętniające osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób, właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego albo związku jednostki samorządu terytorialnego lub związku metropolitalnego zmienia w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. Zgodnie natomiast z art. 6 ust. 2 ustawy w przypadku niewykonania obowiązku, o którym mowa w ust. 1, wojewoda wydaje zarządzenie zastępcze, w którym nadaje nazwę zgodną z art. 1 ustawy, w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym upłynął termin, o którym mowa w ust. 1. W związku z tym, że ustawa weszła w życie 2 września 2016 r. właściwe organy jednostek samorządu terytorialnego utraciły z dniem 2 września br. Kompetencje do dokonywania zmian nazw w oparciu o przepisy art. 6 ust. 1 niniejszej ustawy. Obowiązek nadania nazwy spoczywa w takim przypadku na wojewodzie.

Mając na uwadze, że wydanie zarządzenia zastępczego przez wojewodę wymaga opinii Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu potwierdzającej niezgodność nazwy obowiązującej w dniu wejścia w życie ustawy z art. 1 (art. 6 ust. 3 ustawy), Wojewoda Wielkopolski pismem z 18 września 2017 r. znak: KN-I.4102.10.2017.21 wystąpił do Dyrektora Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi z wnioskiem o wydanie stosownej opinii. Pismem z 4 października

2017 r. znak: BUWŁd-940-29(10)/17 Dyrektor Oddziału w Łodzi poinformował, że w ocenie Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu nazwa ulicy Leona Kruczkowskiego w Kaliszu wypełnia normę art. 1 ustawy. Z dołączonej do ww. pisma noty historycznej wynika, że „*Leon Kruczkowski (1900-1962) - chemik, pisarz i publicysta, powojenny działacz komunistyczny, członek centralnych organów PZPR, członek Rady Państwa PRL, członek prezydium komunistycznego FJN. Urodził się 28 VI 1900 r. w Krakowie. Po studiach chemicznych pracował w Zagłębiu Dąbrowskim. Potem był nauczycielem przedmiotów ścisłych. Po sukcesie powieści >>Kordian i cham<< od 1930 roku poświęcił się całkowicie twórczości literackiej i publicystycznej, silnie związanej z lewicowymi prądami politycznymi. Wojnę spędził w obozach jenieckich w Amswalde i Gross Born. W 1945 roku powrócił do kraju. Założył miesięcznik literacki >>Twórczość<<. Aktywnie zaangażował się w działalność w szeregach komunistycznej Polskiej Partii Robotniczej (PPR) oraz Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (PZPR). W latach 1954-1959 był zastępcą członka Komitetu Centralnego PZPR; w latach 1959-1962 - członkiem KC PZPR. Od czerwca 1945 r. był wiceministrem kultury i sztuki w zdominowanym przez komunistów tzw. Tymczasowym Rządzie Jedności Narodowej oraz - później - w komunistycznym rządzie Józefa Cyrankiewicza (do 1948 r.). Był z ramienia PPR mianowany na członka Krajowej Rady Narodowej. Potem z ramienia PPR i PZPR zasiada w >>Sejmie PRL<< w kolejnych kadencjach - do 1962 r. W okresie dojrzałego stalinizmu objął funkcję prezesa Zarządu Głównego Związku Literatów Polskich (1949-1956). Gwarantował spójność działań ZLP z propagandową działalnością władz komunistycznych. Jednocześnie od 1951 do 1956 roku był przewodniczącym Komitetu Współpracy Kulturalnej z Zagranicą. Dodatkowo w latach 1952-1956 był członkiem prezydium Ogólnopolskiego Komitetu, stworzonego przez komunistów Frontu Narodowego i - w latach 1958-1962 - członkiem prezydium Ogólnopolskiego Komitetu stworzonego na to miejsce Frontu Jedności Narodu. Był także członkiem stworzonej przez komunistów i finansowanej przez ZSRR Światowej Rady Pokoju (od 1950 r.), propagandowo wspierającej na arenie międzynarodowej politykę imperialną Związku Sowieckiego, oraz członkiem prezydium Polskiego Komitetu Obronców Pokoju. W lutym 1957 r. został członkiem Rady Państwa PRL. W tym czasie był także autorem wielu dzieł literackich, w tym dramatów. Po wojnie opublikował m.in. >>Niemcy<< (1949), >>Juliusz i Ethel<< (1954), >>Pierwszy dzień wolności<< (1959), >>Śmierć Gubernatora<< (1961). Zmarł 1 sierpnia 1962 r. w Warszawie”.*

Nazwa ulicy Leona Kruczkowskiego nie została przez Miasto zmieniona w ustawowym terminie, a obowiązek jej zmiany został potwierdzony przez Instytut Pamięci Narodowej. Działający przy Wojewodzie Wielkopolskim Zespół do spraw wykonania ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (zwany dalej: „Zespołem”), przedłożył organowi nadzoru nową propozycję nazwy ulicy. Wojewoda Wielkopolski biorąc pod uwagę propozycję przedstawioną przez Zespół postanowił nadać niniejszej ulicy nazwę gen. Ryszarda Kuklińskiego. Ryszard Kukliński – urodzony 13 czerwca 1930 roku w Warszawie pułkownik Wojska Polskiego oraz armii amerykańskiej. Agent CIA. Wstąpił do wojska w wieku 17 lat. Szybko awansował, dochodząc ostatecznie do stanowiska oficera sztabowego. Nawiązał współpracę z CIA na początku lat 70. Przekazywał informacje mogące zaszkodzić ZSRR, zdobywał tajne dokumenty dotyczące m.in. użycia przez ZSRR broni nuklearnej oraz planów wprowadzenia w Polsce stanu wojennego. Zagrożony dekonspiracją Kukliński wraz z rodziną uciekł do USA tuż przed wydarzeniami 13 grudnia 1981 r. W 1984 roku został skazany na karę śmierci przez sąd wojskowy w Warszawie, jednak kilka lat później wyrok ten złagodniono do 25 lat pozbawienia wolności. W 1995 roku wyrok uchylono. W 1997 roku śledztwo umorzono. Kukliński zmarł 11 lutego 2004 roku w Tampie wskutek udaru mózgu.

Sylwetka Ryszarda Kuklińskiego zasługuje na wyeksponowanie poprzez nadanie ulicy nazwy gen. Ryszarda Kuklińskiego. Podkreślenia wymaga, że nazwa ulicy (gen. Ryszarda Kuklińskiego) nie narusza dyspozycji art. 1 ustawy.

Biorąc pod uwagę powyższe wydanie zarządzenia jest konieczne i uzasadnione.

POUCZENIE Niniejsze zarządzenie zastępcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.